

ನಿಖರತೆ: ಮನುಷ್ಯನ ಯಾವುದೇ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ನಿಖರತೆಯನ್ನು ಬೇಡುವುದು.
ಮುಕ್ತತೆ: ಸಾಮಾಜಿಕ ನಂಬಿಕೆಗಳ ಬಂಧಕ್ಕೆ ಸಿಲುಕದೆ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ನಿಲ್ಲುವ ಗುಣ ಹೊಂದುವುದು.
ಉತ್ತರದಾಯಿತ್ವ: ಜನಾಂಗದಿಂದ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಹರಿದು ಬರುವ ಸಂಪ್ರದಾಯದಂತೆ ಕಾಲದ ಒತ್ತಡಗಳನ್ನು ಮೀರಿ ಅಂದದಿನ ಕೌಶಲ್ಯ ಮತ್ತು ವಾದಿಗಳನ್ನು ಅಡಕಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹೊಸ ಸಂಪ್ರದಾಯದ ರೂಪ ಪಡೆಯುವುದು.

‘ವಿಜ್ಞಾನ ಸಂಸ್ಕೃತಿ’ಯ ಲಾಭಗಳು

ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಕೆಲಸಗಳು ಸಾಮಾಜಿಕ ಕೆಲಸಗಳೇ. ಯೋಚನಾ ವಿಧಾನ, ಮೌಲ್ಯ, ನಡವಳಿಕೆ, ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳು ಆಯಾ ಕಾಲದ ವಿಜ್ಞಾನದ ತಿಳಿವಳಿಕೆಯನ್ನೂ ಪ್ರತಿಫಲಿಸುತ್ತವೆ. ವಿಜ್ಞಾನದ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಆರ್ಥಿಕತೆಯ ದರಪಟ್ಟಿ ಬಂದು ಅದರ ಬಳಕೆಯಿಂದ ಜನ ಸಂತೋಷಪಟ್ಟಾಗ ಅದು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಭಾಗವಾಗಿ, ಅದರ ಶಕ್ತಿಯ ಅರಿವಾಗುತ್ತದೆ. ನಂತರ ಅದು ಜನರ ಚಿಂತನಾಕ್ರಮವನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿ, ಜೀವನದ ಬಗೆಗಿನ ದೃಷ್ಟಿಕೋನವನ್ನು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಪುನರ್ ರೂಪಿಸುತ್ತದೆ. ‘ವಿಜ್ಞಾನ ಸಂಸ್ಕೃತಿ’ಯ ಲಾಭಗಳು ಒಂದೆರಡಲ್ಲ.

- ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ವಿಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ಉತ್ತರವಿದೆ ಎಂಬ ಭರವಸೆ ನೀಡಿ ವಿಜ್ಞಾನವನ್ನು ಕಲಿಯಲು, ಪ್ರೀತಿಸಲು ಬಳಸಲು ಪ್ರೇರೇಪಿಸುತ್ತದೆ. ಪ್ರಶ್ನಿಸುವ ಗುಣ ಕಲಿಸುತ್ತದೆ.
- ಮನುಷ್ಯನ ಮನಸ್ಸಿನ ಗೊಂದಲಗಳನ್ನು ತಿಳಿಗೊಳಿಸಿ ಜ್ಞಾನೋದಯವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುತ್ತದೆ.
- ಮನುಷ್ಯನ ವರ್ತನೆಗಳನ್ನು, ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುತ್ತದೆ.

- ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಲಾಭಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವಾಗ ಹೊಸ ಅನಿಷ್ಟಾರಗಳ ಕುರಿತು ಸಹಿಷ್ಣುತೆ, ಎಚ್ಚರಿಕೆ, ಮುಕ್ತತೆ ಮತ್ತು ಸಮಾಧಾನದಿಂದ ವರ್ತಿಸುವುದನ್ನು ಕಲಿಸುತ್ತದೆ.
- ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸಂಶೋಧನೆಗಳಿಗೆ ಬೆಂಬಲ ನೀಡುವಂತೆ ಜನರ ಮನವೊಲಿಸುತ್ತದೆ.
- ಆಧುನಿಕತೆಯ ಸ್ಪರ್ಶ ನೀಡಿ ನೆಲೆ ನಿಂತಿರುವ ಮೌಲ್ಯ ಮತ್ತು ಕೌಶಲ್ಯ ಎರಡನ್ನೂ ಮುಂದಿನ ತಲೆ ವಾರಿಗೆ ತಲುಪಿಸುತ್ತದೆ.
- ದೇಶದ ಸ್ಪರ್ಧಾ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಉದ್ದೀಪಿಸಿ, ಸಮಕಾಲೀನ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಗಳನ್ನು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಭಾಗವನ್ನಾಗಿಸುತ್ತದೆ.
- ಜನ ಸಮುದಾಯದ ಗಮನ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ವಿಷಯಗಳ ಕಡೆ ಸದಾ ಹರಿಯುವಂತೆ ಮಾಡಿ ಅವರನ್ನು ಮುಖ್ಯ ವಾಹಿನಿಯಲ್ಲಿರಿಸುತ್ತದೆ.

ವಿಜ್ಞಾನ-ವಿಜ್ಞಾನಿಯ ಜವಾಬ್ದಾರಿ

ವಿಜ್ಞಾನಿ ತನ್ನ ಸಂಶೋಧನೆಯ ವಿವರಣೆಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಸಾರ್ವಜನಿಕವಾಗಿ ಹೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ. ಏಕೆ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಆತ ‘ಸಂಶೋಧನೆಯ ವಿವರ ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಜನರೇನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ?’ ಎಂಬ ಮರುಪ್ರಶ್ನೆ ಹಾಕುತ್ತಾನೆ. ಅದು ಅವರಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳು ಕಡಿಮೆ ಎಂದು ವಾದಿಸುತ್ತಾನೆ. ಸಂಶೋಧನೆಯ ವಿವರ-ಫಲಿತಾಂಶಗಳನ್ನು ಗೌಪ್ಯವಾಗಿಡಬೇಕು ಎಂಬ ನಿಯಮವಿದೆ ಎನ್ನುತ್ತಾನೆ. ವಿವರ ಗೊತ್ತಾದರೆ ಯಾವುದಾದರೊಂದು ಜನಾಂಗ ರೋಚಿಗಳೆಬಹುದು ಇಲ್ಲವೆ ಶತ್ರುಗಳು ಎಚ್ಚರಗೊಂಡು ಪ್ರತಿ ತಂತ್ರ ರೂಪಿಸಬಹುದು ಎಂದು ಹೆದರಿಸುತ್ತಾನೆ.

ಅಮೆರಿಕದ ಚಾಲೆಂಜರ್ ನೌಕೆ ಪತನವಾದಾಗ 6 ಗಗನಯಾತ್ರಿಗಳು ಸಾವನ್ನಪ್ಪಿದ್ದರು. ದೊಡ್ಡ ವಿಚಾರಣೆಯೇನೋ ನಡೆಯಿತು. ಆದರೆ ಪೂರ್ಣ ಸತ್ಯ ತಿಳಿಯಲೇ ಇಲ್ಲ. ಕಳೆದ ವರ್ಷ ಇಸ್ರೋದವರು ಉಡಾಯಿಸಿದ ಜಿಎಸ್‌ಎಲ್‌ವಿ ಉಪಗ್ರಹ ಕಕ್ಷೆ ಸೇರದೆ ಸಮುದ್ರದ ಪಾಲಾದಾಗ ಅನೇಕ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಎದ್ದಿದ್ದವು. ಉಸ್ತುವಾರಿ ತಂಡ, ‘ತಾಂತ್ರಿಕ ವೈಫಲ್ಯಗಳಿಂದ ಹೀಗಾಯಿತು’ ಎಂದು ಹೇಳಿದಾಗ, ‘ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿದರೆ ಕೆಲಸ ಮುಗಿಯಿತೆ? ಯೋಜನೆಗೆ ಬಳಕೆಯಾದದ್ದು ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಹಣವಾದ್ದರಿಂದ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಗೆ ವಿವರವಾಗಿ ತಿಳಿಸಬೇಕು’ ಎಂದು ಇಸ್ರೋ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳನ್ನು ಮಾಧ್ಯಮ ಬಳಗ ಆಗ್ರಹಿಸಿತ್ತು. ಆದರೆ ಯಾರೂ ಉತ್ತರಿಸಲಿಲ್ಲ.

ರಿಸರ್ಚ್ ಲ್ಯಾಬ್‌ಗಳಲ್ಲಿ, ಉನ್ನತ ಸೆಮಿನಾರುಗಳಲ್ಲಿ, ಪ್ರಬಂಧ ಬರೆದು ಪ್ರಕಟಿಸುವುದಕ್ಕಷ್ಟೇ ವಿಜ್ಞಾನಿಯ ಕೆಲಸ ಮುಗಿಯಬಾರದು. ಸಂವಾದಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗಿಯಾಗಬೇಕು. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಂಕಷ್ಟಗಳ ಸಮಯಗಳಲ್ಲಿ ಲ್ಯಾಬ್‌ಗಳಿಂದ ಹೊರಬಂದು ಜನರೊಂದಿಗೆ ಚರ್ಚಿಸಿ, ತಿಳಿಹೇಳಿ ಧೈರ್ಯ ತುಂಬಬೇಕು. ಆಗಷ್ಟೇ ವಿಜ್ಞಾನವೂ ವಿಜ್ಞಾನಿಯೂ ಹೆಚ್ಚು ಜನಮುಖಿಯಾಗಲು ಸಾಧ್ಯ.

ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಹಣ ಬಳಸಿ ಸಂಶೋಧನೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವ ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳಿಗೆ ಅವರ ಯೋಗಕ್ಷೇಮದ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಳಜಿ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿದ್ದರೆ ಸಾಲದು. ಜನಪ್ರಿಯ ಪತ್ರಿಕೆಗಳಿಗೆ ಲೇಖನ ಬರೆಯಬೇಕು. ರೇಡಿಯೋ, ಟೆಲಿವಿಷನ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಧೈರ್ಯ ತುಂಬುವ ಮಾತನಾಡಬೇಕು. ದಂತಗೋಪುರದ ವಾಸ ನಿಲ್ಲಿಸಿ ನೆಲೆಕ್ಕಿಳಿದು ಬಂದರೆ ಮಾತ್ರ ವಿಜ್ಞಾನಿಯನ್ನು, ವಿಜ್ಞಾನವನ್ನು ಜನ ನಂಬುತ್ತಾರೆ.

ವಿಜ್ಞಾನದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಲಕ್ಷಣಗಳ ಕುರಿತು ವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಮಾತನಾಡಬೇಕು. ಅನುಭವಿಸುತ್ತಿರುವ ಅನುಕೂಲಗಳು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ತರುತ್ತವೆ ಎಂದು ಮನದಟ್ಟು ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟು, ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯೊಂದಿಗೆ ವಿಜ್ಞಾನದ ನಡವಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಹೊಸೆಯಬೇಕು. ಆಗ ಹೊಸದೊಂದು ಜನಪ್ರಿಯ ಜೀವನ ವಿಧಾನ ರೂಪುಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ವಿಜ್ಞಾನ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಇತಿಹಾಸ

ಯಾವುದೇ ದೇಶ ವಿಜ್ಞಾನ-ತಂತ್ರಜ್ಞಾನದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಇಡೀ ವಿಶ್ವಕ್ಕೇ ನಾಯಕನಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಬಯಸಿದರೆ ಆ ದೇಶದ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ತುಂಬಾ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿರಬೇಕು. ಆ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ವಿಶ್ವ ದರ್ಜೆಯದಾಗಿದ್ದರೆ ಮಾತ್ರ ದೇಶ ವಿಶ್ವನಾಯಕನಾಗುವ ಯೋಗ್ಯತೆ ಪಡೆಯುತ್ತದೆ. ವಿಜ್ಞಾನ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ವಿಶ್ವಕ್ಕೇ ನಾಯಕನಾಗುವ ದೇಶ ವಿಶ್ವದ ವಿಜ್ಞಾನ ಕೇಂದ್ರವೂ ಆಗಿರುತ್ತದೆ.

ಜಪಾನಿನ ವಿಜ್ಞಾನ ಇತಿಹಾಸಕಾರ ಮಿಂಟೋಮೊ ಯುಸಾವ - ‘ಯಾವ ದೇಶ ವಿಶ್ವದ ಒಟ್ಟು ಸಾಧನೆಗಳ ಪೈಕಿ ಶೇ. 2.5ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು